

Gaandeweg

februari, maart, april 2022

A person wearing a striped sweater stands on a grassy hill, looking up at a vibrant rainbow that arches across a sky filled with white and grey clouds. The scene is peaceful and evocative, symbolizing hope and the journey of life.

Een mens te zijn op aarde

aannemersbedrijf
Eikenaar

aannemersbedrijfeikenaar.nl
038 - 460 19 81 - Curieweg 14 - Zwolle

Wil jij iets betekenen voor
stadsgenoten die op zoek zijn naar werk?

Word **JobHulpMaatje** en help Zwollenaren met hun zoektocht.
Als maatje sta je een hulpvrager bij in een belangrijke periode.
Samen krijg je inzicht in wat de hulpvrager wil en kan bereiken
en ga je op zoek naar passend werk.

Meer informatie en aanmelden:
06 - 25 36 03 55
www.vooreikaarzwolle.nl

www.ontmoetingshuismoderne.devotie.nl

Ontmoetingshuis
Moderne Devotie

M

oderne Devotie blijft actueel.
Theonus a Kempis coacht jou naar
een eigenzinnig levenskunst.

deskundig | betrokken | betrouwbaar

Bekijk meer op:
www.loohuisgroep.nl
038-4681800

loohuis-assies
INSTALLATIETECHNIKEN
ZWOLLE

Oosterkerk
Zalencentrum Bagijnehof
Koewegje 2, 8021 AG Zwolle

Ruimte nodig voor een cursus, vergadering,
bijeenkomst, concert of huwelijk?

Stuur een mailbericht naar:
bagijnehof@oosterkerk.nl

Te huur
ZAALRUIMTE

Voor vergaderingen en cursussen
met gebruik van kantine
en voldoende parkeergelegenheid

Inlichtingen:
Wijkcentrum Jeruzalemkerk
Wendesheimstraat 1
Tel. 038 - 4212443
06 - 19440859

**Dé boekhandel
van Zwolle**

Zwolle - Centrum
Diezerstraat 118
038-4216171
contact@boekhandelwesterhof.nl

Zwolle - Stadshagen
Wade 106
038-4222440
wade@boekhandelwesterhof.nl

... in deze wereldtijd ...

foto: Tineke Vlaming

Op de voorpagina
foto: Tineke Vlaming

Themapagina's

Meditatie (Margo Jonker)
pagina 4

Bijbelverhaal (Annie Hasker,
geest. verzorger Isala)
pagina 5

Stille krachten (Heleen Grimmius)
pagina 6

Liedteksten
pagina 8

Column (Martin Jans)
pagina 9

Zondag Laetare (Cor Baljeu)
pagina 10

Leven van genade (Gert-Jan Codée)
pagina 11

Hoofdhof: Groene Kerk (Jantine Kramer)
Pagina 12

Van de diaconaal consulent (Wim van Ree)
pagina 13

Aandacht voor

Wijkberichten
pagina 14

Kerklid in beeld
pagina 16

Beleid en bestuur

Pagina 17
Gegevens van de kerken
Oproep Synagoge

Kerkdiensten

Bij de kerkdiensten
Pagina 18

Kerkdiensten voor de komende maanden
pagina 20

Opbrengst Gaandeweg
pagina 21

Een mens te zijn op aarde in de komende veertigdagentijd. Op weg naar Pasen kan de natuur onrustig zijn. Leven van de wind, is leven in onzekere tijden. Margo Jonker mediteert hierover. Over onzekere tijden gesproken: Annie Hasker verhaalt vanuit het ziekenhuis over haar ontmoetingen met patiënten, over hun verhalen in benauwde tijden. Martin Jans wandelt met studenten op weg naar een klooster.

Ook in moeilijke tijden zijn ze er: vrijwilligers die stilletjes hun taken uitvoeren. Vrijwilligers zonder wie de kerk niet kan draaien. Werkers achter de schermen die een naam krijgen, ontdek het stille werk vanuit de Evangelisch-Lutherse Gemeente Zwolle, PGB De Hoofdhof en de Jeruzalemkerk.

Een illustratie kan irriteren. Dit gebeurde in de redactie. Het gaat over Desmond Tutu: is het wel respectvol? Maar was het zelf geen man doorspekt met humor? Over de paarse gloed die over de veertigdagentijd hangt, maar is het alleen maar paars?

Een mens te zijn in een ander deel van de aarde. Gert-Jan Codée vertelt over zijn ontmoeting met Chinese christenen in China. Een mens te zijn op aarde betekent ook: verantwoord met de aarde omgaan, opdat de generaties na ons leefbaar kunnen leven. Jantine Kramer schrijft over De Hoofdhof op weg naar Groene Kerk. En Wim van Ree over de mens op aarde aan de zelfkant van het leven. Een mens te zijn op aarde, daar valt veel over te vertellen.

Zaterdag 19 maart is de deadline voor het volgende nummer, met thema 'Heilig Vuur', op weg naar Pinksteren. Het zomernummer krijgt als thema: 'de eenvoud van het breken'.

Cor Baljeu, hoofdredacteur

Colofon

Gaandeweg is het magazine voor alle leden van de Protestantse Gemeente Zwolle, de Evangelisch-Lutherse Gemeente Zwolle, de Protestantse Gemeente 'De Hoofdhof' te Berkum en voor abonnees en relaties. Wilt u het magazine niet ontvangen? Als lid van PGB de Hoofdhof of ELGZ kunt u zich afmelden bij uw eigen ledenadministratie. PGZ-leden kunnen zich afmelden via het Kerkelijk Bureau van de PGZ of via administratie@pknz zwolle.nl.

Vijftiende jaargang nr. 1, februari, maart, april 2022

Verschijnt in 2022 vijf keer. Oplage: 5500

Redactie:

Ds. Cor Baljeu (hoofdredacteur), Karin Vrieling (eindredacteur), Saskia Dankers, Rob van Harten en Jan Nauta

Advertentiebeheer:

Kerkelijk Bureau tel. 038-4217596

Vormgeving en grafische productie:

Dit magazine is milieuvriendelijk geproduceerd door Upmeyer Grafimedia Zwolle.

Basisontwerp: Upmeyer Grafimedia, opmaak: Sigrid Spier

Aanleveren kopij en foto's:

De volgende Gaandeweg verschijnt in de derde week van april 2022 en loopt tot en met zaterdag 9 juli 2022. Artikelen dienen uiterlijk zaterdag 19 maart 2022 te zijn aangeleverd bij de redactie via: kerkbladgaandeweg@gmail.com of schriftelijk bij het Kerkelijk Bureau. Wijkberichten kunnen tot en met 26 maart via e-mail aangeleverd worden.

Er is in Gaandeweg ruimte voor berichten uit de wijkgemeenten en aankondigingen van andere kerkelijk gerelateerde activiteiten. De redactie beoordeelt of deze van belang zijn voor zoveel mogelijk lezers.

foto: Tineke Vlaming

Een mens te zijn op aarde is leven van de wind

Als dit kerkblad in uw handen ligt zijn de eerste voorjaarsstormen achter de rug. De takken van de bomen hebben sterke wind verdragen. Zijn heen en weer geschud. Soms zelfs afgebroken. Maar over het algemeen zijn ze veerkrachtig geweest en kunnen de bomen zich nu voorbereiden op ontbotten, bloeien en in volle pracht staan.

De winter is streng geweest met wéér een nieuwe lockdown. Het coronavirus in allerlei varianten heeft rondgewaard en ziekte veroorzaakt, de dood ook, heeft verdeling gezaaid en spanning gegeven tussen mensen. En is het al moeilijk om met het virus om te gaan, met de spanning in de maatschappij, in families en kerk is dat niet anders.

Hoe leren we te leven in een wereld waarin een ziekmakend virus rond blijft gaan? Hoe kunnen we elkaar als mensen weer vinden in een nieuwe manier van samenleven – ook als afstand en voorzichtigheid nodig blijven en inzichten over wel of geen vaccinaties blijvend verschillen?

Hoe kom ik zelf uit de verstijving en moeite en afstand? Het zal, denk ik, tijd kosten om met het virus te leren leven. En misschien wordt het wel een leerschool voor de mensheid en zal het ons vaker overkomen: een virus dat rondwaart en dat mijn dagelijks ritme, en dat van iedereen, omver schopt en tegen wil en dank dwingt om een nieuwe manier van leven te ontwikkelen.

Meer dan ooit is het misschien nodig om te kijken naar bronnen van kracht. Hoe leer ik om te gaan met een wereld waarin niet alles maakbaar en volmaakt is of volgens een vast en, in mijn ogen, betrouwbaar principe

gaat. Misschien moet het besef doordringen, dat het zó overzichtelijk nooit was. Want leefde ik zelf misschien in een veilige en overzichtelijke wereld, voor veel mensen was dat verre het geval.

Een mens te zijn op aarde. De veertigdagentijd vraagt om bezinning op welke mens ik ben. En om nadenken over hoe ik leef op aarde. Wat heb ik nodig om mij te verhouden tot het leven zoals zich dat aan mij voordoet? Kan ik veerkracht en licht vinden om dat wat het leven vraagt ook werkelijk te zien en te leven?

In deze tijd, Paastijd, hoop ik die beweging van de bomen mee te kunnen maken. De storm verdragen, heen en weer geschud worden, met afgebroken takken. Maar ook de kracht ontvangen om te ontbotten en in bloei te komen. Die beweging is in ons leven neergelegd door God zelf, als God zich met Pasen ontfermend en diep buigt over de aarde, dieper dan welke boom ook wortelt. In de aarde legt God de mogelijkheid tot veerkracht, opnieuw ontbotten en bloei in het leven. De mogelijkheid om op te staan en als nieuw en herschapen mens te leven.

Kan ik dat ook: opstaan tot nieuw leven? Alle doodsheid voorbij, voorbij de donkerte en de leegte, de afstand en het ongemak? En dan niet terug naar hoe het ooit was, maar een leven leven dat ik nog niet ken – met liefde en aandacht voor alles wat op mijn pad komt en vooral: met God en mens een mens te zijn op aarde?

Een reflectieve Paastijd toegewenst.

Margo Jonker,
predikant Evangelisch-Lutherse Gemeente Zwolle

foto: Tineke Vlaming

In deze rubriek geeft de redactie het woord aan iemand van 'buiten de aan dit blad verbonden kerken'. Dit keer is dat Annie Hasker, als geestelijk verzorger verbonden aan ziekenhuis Isala.

Een mens te zijn op aarde (Liedboek 538, Mattheus 4, 1-11)

Als geestelijk verzorger in Isala kom ik regelmatig patiënten tegen die opgaan in de waarden van hun bloed en andere getallen. De dagelijkse uitslagen bepalen of ze een goede of een slechte dag hebben.

Sinds de coronapandemie heerst, worden we allemaal bepaald bij de coronacijfers van de dag. Zo lijken we regie en controle te hebben over de pandemie.

Vanwege mijn werk heb ik de afgelopen twee jaren intens mogen ervaren wat het met mensen doet om met corona opgenomen te worden in het ziekenhuis. De intense benauwdheid maakt patiënten angstig. Die angst wordt nog versterkt door het verloop van de ziekte. De meeste mensen zijn zich ervan bewust dat het risico op overlijden toeneemt als ze lang en veel zuurstofondersteuning nodig hebben. Wat me trof is hoe verschillend mensen reageren op hun ziekte. Lang niet iedereen blijft gericht op getallen en uitslagen.

Midden in de benauwdheid van corona vertelden patiënten me wat mens-zijn op deze aarde voor hen betekent. Ze vertelden hoe verbondenheid met familie en vrienden glans gaf aan hun leven. En ze beschreven hun tuin, vertelden over hun werk. Verhalen van dankbare mensen die hun kwetsbaarheid onder ogen durfden zien, al hoopten velen dat ze nog wat langer zouden leven.

Vanuit hun kwetsbaarheid konden ze verbondenheid en liefde voelen. En dat gaf hen de kracht om de benauwdheid en onzekerheid tijdens de opname uit te houden. Wie op deze manier de dood kan aanvaarden, kan ook in de laatste levensfase nog volop leven, heb ik ervaren. Dat is 'mens zijn op aarde'.

Zo verschillend als patiënten omgaan met hun ziekte, zo verschillend reageren we op de pandemie. Nu we al twee jaar leven met corona, voelt het als een lange tijd van rondwalen in de woestijn. Ons mens-zijn wordt beproefd. Onze vrijheid staat onder druk. We merken dat we onze regie kwijtraken. Maakbaarheid is een illusie geworden. We voelen ons kwetsbaar.

Wij zijn niet de eersten die een tijd in de woestijn moeten leven. Veertig jaar trokken de Israëlieten door de woestijn. En Jezus was veertig dagen in de woestijn (Mattheus 4, 1-11). Hij had honger, was alleen, zeer kwetsbaar. Toch kon hij de duivel weerstaan, omdat Hij wist wat leven was. Hij leefde dankzij de verbondenheid met de Vader. Zo kon Hij de verzoeken weerstaan. Jezus ging niet voor de snelle oplossingen, de maakbaarheid die de duivel Hem voorhield. Jezus aanvaardde zijn kwetsbaarheid, de vragen en de angsten. Jezus leefde uit Gods Woord. De Geest wees Hem de weg.

Het is moeilijk te geloven dat ook onze woestijn, de pandemie, een doortocht zal blijken te zijn naar Pasen. Misschien kunnen we elkaar gaan vertellen wat mens-zijn op deze aarde voor ons betekent. Kunnen we net als patiënten de balans opmaken van ons leven en ontdekken wat nu van waarde is.

Vanuit het ziekenhuis worden ons richtingwijzers aangereikt: 'kwetsbaarheid' en 'verbondenheid'.

Hermen Jan Jansen

foto: Hans van Eerbeek

Vrijwilligerswerk in de kerk: 'In overleg is alles mogelijk, laat het op je afkomen'

Vaak onzichtbaar, maar altijd onmisbaar: dat zijn de vele vrijwilligers waar de kerken in Nederland op draaien. Meestal doen ze hun werk in alle stilte. Geruisloos zorgen ze ervoor dat al die dingen die we zo vanzelfsprekend voor lief nemen, daadwerkelijk geregeld zijn. In Gaandeweg vertellen drie vrijwilligers over wat hen drijft. Heleen Grimmius sprak met hen.

'Koster worden, is dat niks voor jou?' hoorde Hermen Jan Jansen van de Evangelisch-Lutherse Gemeente twaalf jaar geleden. Lang hoefde hij daar niet over na te denken. 'Ik was net met pensioen gegaan', vertelt hij. 'Dus de vraag kwam op een goed moment. Wat ik leuk aan mijn taken vind, is dat je vooral veel met mensen te maken hebt. Bijvoorbeeld als het gaat om de verhuur van zalen: samen met de huurders bespreek ik welke wensen er zijn en wat we daarin kunnen betekenen. En daar blijft het niet bij, zalen moeten soms ook anders worden ingericht, bijvoorbeeld bij een concert. Studenten van het conservatorium in Zwolle geven bij ons soms concerten onder de noemer 'Kerken als Podium'. Dat vind ik heel erg leuk. Maar na het evenement moet alles ook weer opgeruimd worden, dus het heeft meer om het lijf dan je misschien zou denken.'

Verschillende taken

Daarnaast zijn er altijd wel klussen die spontaan opkomen als Hermen Jan een rondje door de kerk loopt. 'In de kerstperiode moet bijvoorbeeld de kerstboom versierd worden, maar ik vervang ook even een kapotte lamp als ik zie dat het nodig is.' Hoewel een deel van Hermen

Jans taken dus op ad hoc basis wordt uitgevoerd, zijn er ook zaken die beter te plannen zijn. 'Bijvoorbeeld in de schoonmaakploeg waar ik deel van uitmaak', vertelt Hermen Jan. 'Dat is iedere zes weken, dus daar kan ik goed rekening mee houden. Of de autodienst, waarbij we kerkgangers ophalen die zelf niet naar de kerk kunnen komen. Ook dat gaat volgens een vast rooster. Een andere belangrijke klus is het beheer van de verwarming: ons gebouw dateert van 1650, dus zonder verwarming is het er echt koud. Het is zaak de verwarming op tijd aan te zetten, want het duurt al gauw 2,5 uur voordat het warm is. Vroeger moest je daarvoor naar de kerk komen, maar gelukkig kan dat tegenwoordig digitaal vanuit huis.'

Het komt altijd goed

De Evangelisch-Lutherse Gemeente is een kleine gemeente. Dat betekent dat het gelijk gevoeld wordt als er iemand uitvalt. Hermen Jan: 'Soms is de bezetting krap. Maar mijn ervaring is dat het altijd goed komt. Er is altijd wel iemand die bijspringt als dat nodig is.' Aan mensen die overwegen om vrijwilligerswerk in de kerk te doen, heeft Hermen Jan nog wel een advies: 'In overleg is er veel mogelijk. Zo kun je bepaalde functies of taken ook met meerdere mensen uitvoeren. Laat het gewoon over je heenkomen.'

Groene vingers

Ook Julius Kwakernaak is zo'n stille kracht. Hij is als vrijwilliger actief in de Jeruzalemkerk. 'Ook in onze gemeente was er geen financiële ruimte meer om een koster aan te houden', vertelt hij. 'Die taken moesten dus

verdeeld worden over de gemeenteleden. Ondanks dat ik geen groene vingers heb – ik woon in een appartement en heb dus geen tuin – heb ik me aangemeld voor de tuinploeg. Met een groep van zes vrijwilligers zorgen we ervoor dat de tuin van de Jeruzalemkerk netjes onderhouden wordt.’

Duizendpoot

Als het om zijn werk voor de kerk gaat, is Julius een duizendpoot: ‘Ik help ook op het kerkelijk bureau, bijvoorbeeld met het tellen van collectegeld. Dat gaat nu digitaal, dus dat ligt even stil. Verder ben ik betrokken bij de verhuur van zalen, schenk ik koffie in de kerk, loop ik voor de actie Kerkbalans en voor de ZWO. In een kerk is altijd wat te doen en als ik een klus zie, pak ik hem op. Ik vind het fijn om in de anonimiteit mijn werk te kunnen doen. Ik sta niet graag in de belangstelling en op deze manier kan ik ongezien toch heel wat bijdragen. Daar doe ik het voor.’

Geef het goede voorbeeld! Met elkaar kun je er wat moois van maken, het enthousiasme is vaak aanstekelijk. Als ik zie dat ook jongeren zich melden, ben ik daar echt trots op. Persoonlijk kan ik zeggen dat vrijwilliger zijn mij veel heeft gebracht. Je hebt op deze manier heel veel gesprekken over de kerk en over het geloof. Je leert je gemeente kennen en het geeft altijd een goed gevoel als je na je werk weer naar huis gaat.’

In en om de kerk

Dat vindt ook Jan Post, vrijwilliger in Protestantse Gemeente ‘De Hoofdhof’ in Berkum. ‘Mijn vrouw en ik hebben samen wel voor 100 jaar vrijwilligerswerk gedaan’, vertelt hij. ‘Ons hele leven speelt zich in en om de kerk af. Het vrijwilligerswerk geeft mij veel voldoening. Ik kom uit een traditioneel gereformeerd gezin, waarin het goed was om je in te zetten voor de kerk. Ik heb het als vanzelfsprekend opgepakt en ben er nooit mee opgehouden.’

Julius Kwakernaak

foto: Hans van Eerbeek

Aanstekelijk enthousiasme

Ondanks dat Julius zijn werk graag in de anonimiteit doet, vindt hij het contact met mensen het leukste aan zijn vrijwilligerswerk. ‘Ik ben echt een hulpverlener’, zegt Julius. ‘Als alles goed verloopt en 100% in orde is, geeft dat zoveel voldoening. Als het vrijwilligerswerk eenmaal in je bloed zit, heb je er veel plezier van. Ik doe het al zo lang ik bij de kerk ben. Ik vind dat ook een belangrijk uitgangspunt: als je wil dat de kerkelijke activiteiten doorgaan, moet je er zelf ook wat voor doen.’

Korte lijntjes

Mensen als Jan zijn onmisbaar voor De Hoofdhof: de kerk is niet aangesloten bij de PGZ en is daardoor volledig op zichzelf aangewezen. ‘We zijn een kleine gemeente, bestaande uit ongeveer 450 leden’, legt Jan uit. ‘Met elkaar zijn we volledig verantwoordelijk voor alles wat er rond de kerk moet gebeuren. Dat gaat in zo’n kleine gemeente heel makkelijk: de lijntjes zijn kort. We weten elkaar goed te vinden en kennen elkaars kwaliteiten. Doordat we onszelf moeten bedruipen, zie ik een grote

Een mens te zijn op aarde

Jan Post

foto: Hans van Eerbeek

betrokkenheid bij alle leden. Iedereen voelt zich verantwoordelijk en er staan dan ook altijd mensen klaar als er iets moet gebeuren.'

Wijkfunctie

Jan is sinds 1966 actief in De Hoofdhof. Hij zag predikanten komen en gaan, zat in twee beroepingscommissies en maakte diverse verbouwingen mee. 'Vanuit de laatste verbouwing, dat was een hele grote, is een vaste club vrijwilligers ontstaan', vertelt Jan. 'Dat heeft geresulteerd in een tuingroep, een technische groep en een groep gastheren en -vrouwen. Zelf ben ik ook gastheer. Eens in de vier weken heb ik dienst, maar daarnaast doe ik ook andere dingen. Ik maai het gras rondom de kerk en ben inzetbaar bij concerten of uitvaarten. Ook ben ik lid van de kerkenraad geweest, zat ik in diverse taakgroepen, was diaken en heb als invalkoster gewerkt. Nog altijd heb ik in de buurt een wijkfunctie: ik woon vlakbij de kerk, dus als er even een pakje aangenomen moet worden of een deur moet worden geopend, doe ik dat. Ook word ik in de supermarkt weleens op mijn kerkenwerk aangesproken, veel mensen weten dat ik bij De Hoofdhof hoor.'

Dienstbaarheid

Jan kan zich dan ook geen leven zonder De Hoofdhof voorstellen. 'De gemeente is als een warme deken', vertelt hij. 'Dat voel ik bijvoorbeeld als ik terugkom van vakantie. De dienstbaarheid spreekt mij aan, het is fijn om het anderen naar de zin te maken. Wat ik precies doe in de kerk, maakt me dan niet uit. Samen zingen, naar een inspirerende preek luisteren, of bezig zijn met een taak voor de kerk: dat is voor mij gemeente-zijn. Dat je die dingen samen beleeft.'

Een mens te zijn op aarde

Lied 538 (Gezang 172 uit Liedboek 1973)

Tekst: Willem Barnard

Geschreven bij Mattëus 4, 1-11

Melodie: Psalm 128

Een mens te zijn op aarde in deze wereldtijd,
is leven van genade buiten de eeuwigheid,
is leven van de woorden die opgeschreven staan
en net als Jezus worden die 't ons heeft voorgedaan.

Een mens te zijn op aarde in deze wereldtijd,
is komen uit het water en staan in de woestijn,
geen god onder de goden, geen engel en geen dier,
een levende een dode, een mens in wind en vuur.

Een mens te zijn op aarde in deze wereldtijd,
dat is de dood aanvaarden, de vrede en de strijd,
de dagen en de nachten, de honger en de dorst,
de vragen en de angsten, de kommer en de koorts.

Een mens te zijn op aarde in deze wereldtijd,
dat is de Geest aanvaarden die naar het leven leidt:
de mensen niet verlaten, Gods woord zijn toegedaan,
dat is op deze aarde de duivel wederstaan.

Lied 807 (Gezang 489 uit Liedboek 1973)

Tekst: Huub Oosterhuis

Geschreven naar aanleiding van het overlijden van een bekende van de auteur.

Melodie: Tera de Marez Oyens

Een mens te zijn op aarde,
is eens voorgoed geboren zijn,
is levenslang geboortepijn.
Een mens te zijn op aarde
is leven van de wind.

De bomen hebben wortels
de bomen mogen stevig staan
maar mensen moeten verder gaan.
De bomen hebben wortels
maar mensen gaan voorbij.

De vossen hebben holen
de mensen weten heg noch steg
zijn altijd naar hun huis op weg.
De vossen hebben holen –
maar wie is onze weg?

De mensen hebben zorgen
het brood is duur, het lichaam zwaar,
en wij verslijten aan elkaar.
Wie kent de dag van morgen?
De dood komt lang verwacht.

Een mens te zijn op aarde
is pijnlijk begenadigd zijn
en zoeken, nooit verzadigd zijn,
is rusten in de aarde
als alles is volbracht.

Hoe zullen wij volbrengen
wat door de eeuwen duren moet
een mens te zijn die sterven moet;
Wij branden van verlangen
tot alles is voltooid.

Column

Onderweg

We liepen over de dijk bij de IJssel, lichte regen kleurde de lucht grijs. Verderop klonk vanuit de struiken het typische getik van een roodborstje. Met vijf studenten was ik onderweg op een voettocht van Zwolle naar Deventer. Onze eerste stop was in het klooster in Diepenveen, we hadden de eerste tien kilometer achter de rug.

“Ik ben een nihilist”, zei een van de studenten opeens tegen me. “Ik geloof nergens in. Het leven is volkomen zinloos.” Ik kende hem vooraf niet, we zagen elkaar op die zaterdagochtend voor het eerst. Een ander vertelde een paar kilometer later over haar studie en dat ze benieuwd was naar het klooster. Het gesprek kwam op geloven: “God is voor mij een cirkel”, zei ze, “rond en rust.”

Later liepen we een tijd in stilte achter elkaar. De mobieltjes waren thuis gebleven of zaten onderin mijn rugzak. De aandacht hoefde verder niet gedeeld te worden, we hadden genoeg aan onszelf en elkaar. En aan de route. Aan onze voeten, die zeer begonnen te doen. Aan onze magen, die zin kregen in eten. Inmiddels was het donker geworden, het klooster lichtte in de verte op.

's Avonds kookten we samen en deden spelletjes. De volgende ochtend zaten we om acht uur bij het ochtendgebed. Een psalm, een lied, een Bijbeltekst en stilte. “Ik ben niet gelovig,” zei een student, “maar ik heb het gewoon op me af laten komen en eruit gehaald wat mij aansprak. Waar kwam die tekst vandaan?” We praatten erover door toen we in prachtig zonlicht door de bossen richting Deventer liepen.

‘Een mens te zijn op aarde’ kan voor studenten eenzaam zijn. Niet zozeer omdat ze alleen op een zolderkamer zitten of vanwege corona. Wat ze al veel langer horen: ‘je moet je onderscheiden van anderen’, ‘je moet zelf bepalen wat jou gelukkig maakt’ en ‘wees jezelf’. Deze zoektocht kan heel eenzaam zijn. “Ik ben er zat van om steeds mezelf te moeten zijn”, hoorde ik laatst.

Zo'n voettocht is een poging om studenten meer in verbinding te brengen. Met hun lichaam, met de wind en de vogels. Met andere studenten die ze niet kennen, met een oude traditie van mensen die zoeken naar zin en betekenis zoals in het klooster. Daar hoorden ze trouwens dat de oorspronkelijke monniken naar Schiermonnikoog verhuisd waren. Ze wilden graag mee: over een paar maanden gaan we wadlopen.

*Martin Jans,
studentenpredikant Zwolle*

Liturgie is kleurrijk leven

Cor Baljeu schreef dit artikel in de week dat de Zuid-Afrikaanse oud-aartsbisschop van de Anglicaanse kerk, Desmond Tutu, overleed. De kleur van zijn toga heeft alles te maken met de tijd waarin wij leven ... En die kleur heeft ook alles te maken met een onopvallend opvallende zondag in de veertigdagentijd: zondag Laetare.

Quarantaine: het woord stamt uit het middeleeuwse Latijn en werd praktisch gebruikt in de toenmalige havensteden van het huidige Italië. Zodra de handelsschepen uit het Oosten terugkwamen met bijvoorbeeld specerijen, bleven – ter reiniging – de schepelingen veertig dagen afgezonderd in de aangemeerde schepen. Zo voorkwam men dat de bevolking door meegenomen ziektes uit overzeese gebieden werden besmet en een epidemie zou ontstaan. Etymologisch klopt de huidige quarantaine dus niet, tien dagen zijn te kort.

De quarantaine is gelieerd aan de veertigdagentijd, die dit jaar begint op 2 maart, Aswoensdag. Veertigdagentijd wordt ook wel gezien als woestijn in de tijd. Gelukkig kent de woestijn oases, – de zondagen – anders overleef je die tocht niet.

De veertigdagentijd is ook een reinigingstijd: veertig dagen lang geen overvloed, maar soberheid en zelfbeheersing, dat zijn de waarden van deze periode. Om van daaruit met Pasen uit soberheid op te staan, dan viëren we het hernieuwde leven. Lente laat zien hoe rijk de Schepping kan zijn. Pasen: een lentefeest.

De kleur van de stola en het antependium is wit met Pasen! Zuiverheid, reinheid, opnieuw beginnen worden gevierd. Wit vervangt het paars van de zes zondagen voor Pasen. Paars is de kleur van bezinning, van rouw. In de Adventstijd: kleur van verwachting.

Paars kleurde het gemeentehuis van Kaapstad als teken van rouw en eer vanwege de op Tweede Kerstdag 2021 overleden Zuid-Afrikaanse aartsbisschop Desmond Tutu. Paars kleurde zijn toga. Droeg hij deze kleur vanwege de vele doden die het apartheidsregime op haar geweten had? Paars is een mengeling van rood en blauw. Rood van het vele bloed dat is gevloeid, maar ook van het enige juiste antwoord daarop: liefde. Blauw, kleur van de hemel. Vrede en vrijheid vormden voor niet-blanke Zuidafrikanen een hemel op aarde. Tutu's paarse toga accentueerde het witte bord boven zijn toga, zoals het wit van Pasen volgt op de paarse periode. Het draait altijd uit op wit, op Pasen! Nieuw zuiver leven, opnieuw beginnen.

De zes begeleidende zondagen op weg naar Pasen hebben een eigen naam. De namen verraden nood: *Invocabit* ('... roept de mens, Ik zal hem antwoorden'), *Reminiscere* ('... vergeet uw barmhartigheid niet!'), *Oculi* ('... houd je oog gericht op de Heer!'), maar dan volgt er een vreugdevolle naam: 'Laetare', zondag verheugt u! Verheugt u met

Toelichting bij deze illustratie: zie pagina 17

Jeruzalem! In menig kerk zal deze zondag (27 maart) Psalm 122 klinken: *Jeruzalem dat ik bemin, wij treden uwe poorten in!* Deze zondag zijn we eindelijk dichterbij Pasen dan bij Aswoensdag, de kleur is nog altijd paars, maar de zon van Pasen daagt in de nabije toekomst. Als we consequent zijn met de liturgische kleuren, dan dienen vandaag de stola en het antependium rozerood te zijn, want de zon van Pasen schijnt door het paars van de veertigdagentijd heen, dat geeft een rozerode gloed. In de katholieke kerk – en sinds enige jaren ook in de Lutherse Gemeente te Zwolle – treft u die zondag deze kleur aan. Het is nog geen Pasen, maar deze zondag geeft vreugde, want het einde van de veertigdagentijd is nabij. De vrolijkheid van Pasen klinkt in de verte, preluderend op het grote Pasen. Zondag Laetare heet daarom ook wel klein Pasen: het is er nog niet, maar we weten dat het komt, dat geeft ieder jaar weer (een gevoel van) geluk.

Maar is het hedendaagse geluk wel ethisch? De Vlaamse psychiater Dirk De Wachter vindt van niet. Hij zegt: '*... het ik-geluk is al te vaak een gekke bek naar anderen. En het is o zo kwetsbaar, dat gemanaged geluk. Geluk ontstaat in de interactie, in relatie, in het streven naar geluk voor de ander.*' Is dat het geluk van 'zondag laetare'? Blij zijn wordt niets als er geen stevige laag solidariteit onder ligt. Een solidariteit die Desmond Tutu zijn ambtelijke leven lang heeft geleefd. Laetare valt in de paarse periode van het lijden, maar kent ook het wit, van het daaruit komen. Dat geeft vreugde. Geven wij deze door?

Het doorgeven van vreugde gebeurt in de liturgie: het sobere, sombere en soms ook het verkeerde benoemen, zoals Tutu Nelson Mandela durfde te bekritisieren toen hij als president ANC-leden opzichtig bevooroordeelde, maar tegelijk wijzen op het Licht dat de duisternis overwint, zodat het leven van de ander rozerood kleurt. De liturgie blijkt voor het leven van alle dag, zodat je een mens kunt zijn op aarde.

Leven van genade

foto: Tineke Vlaming

‘Een mens te zijn op aarde in deze wereldtijd, is leven van genade buiten de eeuwigheid’. Zo begint het lied van Willem Barnard (Liedboek 2013: 538). Ds. Gert-Jan Codée (predikant Jeruzalemkerk) schrijft in dit artikel over ‘leven van genade’, een thema dat overigens ook terugkomt als ondertitel in de visienota van de PKN: ‘Ontvankelijk en waakzaam leven van genade’.

In 2015 was ik voor een studiereis in China om daar samen met andere predikanten uit Nederland kennis te maken met de kerk. Tot mijn verbazing bleek op veel plekken een bloeiende kerkelijke gemeenschap te zijn, die uit veelal jonge mensen bestond. (Het is daarin trouwens wel de vraag hoe het nú gesteld is met de kerk in dit grote land, met alle strenge maatregelen die de Chinese overheid heeft genomen tegen allerlei religies.) In gesprek met deze jonge mensen bleek dat zij het christelijk geloof heel aantrekkelijk vonden, iets wat je in Nederland niet altijd zo merkt bij mensen van deze leeftijd. Toen ik hen vroeg waarom ze zo enthousiast waren over het christelijk geloof, vertelden ze dat vooral de boodschap over genade hen zo aansprak. Deze jonge mensen waren vaak enig kind en moesten de dromen van hun ouders waarmaken. Waar hun ouders geen gelegenheid hadden gehad om zich te ontplooien, hadden zij dat wel. Daarom moesten ze op school, in hun werk, en in hun relatie het uiterste eruit halen: continu presteren. Als er iets mislukte, dan was het hun eigen schuld, want zij hadden alle kans gehad om het goed te doen.

Het ‘moeten presteren’ is helaas niet alleen iets voor landen als China, maar is net zo goed te vinden in onze Nederlandse cultuur. Alleen al het woord ‘prestatiebeurs’ geeft aan dat jongeren die studeren, ook moeten presteren. Dat begint trouwens al eerder, als kinderen op de basisschool moeten werken aan een portfolio, waarin ze laten zien wat ze allemaal kunnen. Dat is goed bedoeld, omdat daarmee ieder kind de kans heeft om te laten zien wat hij of zij waard is. Het kan alleen wel verkeerd uitpakken. Wij leven namelijk niet in een wereld waarin het zo werkt dat als je je best doet je automatisch succes hebt. Alsof iedereen met genoeg inzet, net als in de Verenigde Staten, de ‘American Dream’ kan waarmaken.

In het lied *Een mens te zijn op aarde* komt de zin voor: *Een mens te zijn op aarde in deze wereldtijd, is leven van genade buiten de eeuwigheid*. Een prachtige zin die precies laat zien waarom Chinese jongeren de boodschap van de Bijbel zo bevrijdend vinden. Daarin wordt namelijk duidelijk gemaakt dat we mogen leven van genade. Dat de diepste basis onder ons bestaan niet te vinden is in onze prestaties, maar in wat ons geschonken wordt.

Het heeft vergaande consequenties als we proberen te leven vanuit deze basis. Welk leven heeft namelijk waarde? Alleen het leven waarin mensen wat geven aan de maatschappij? Of ook het leven dat zonder waarde lijkt te zijn? Zou het kunnen dat juist in het gebroken, ogenschijnlijk betekenisloze leven de diepste betekenis van het mens-zijn is te vinden?

Het aardse leven krijgt niet pas betekenis door wat wij allemaal doen, nee, ons leven heeft al waarde zonder dat we ook nog maar iets hebben gedaan. Voor Henri Nouwen, die hoogleraar was op Harvard, maar later ervoor koos om te gaan werken in de zorg, was deze ontdekking mede de reden dat hij ging werken onder meervoudig gehandicapte mensen. Zo bouwde hij een relatie op met de gehandicapte Adam. In het contact met Adam ontdekte hij waar het werkelijk om gaat in het leven, niet dat je van waarde bent om wat je doet, maar om wie je bent, namelijk een kostbaar schepsel.

Het is niet zo dat je leven pas betekenis heeft als je carrière hebt gemaakt, een diploma hebt, in alles geslaagd bent. Wat blijft er aan het einde van je leven over van al deze dingen, waar je keihard voor hebt gewerkt? De echte waarde van ons leven is niet te vinden in onze prestaties, in wat wij verzameld hebben, maar in onze relatie met God en met elkaar.

Is dan al ons doen zinloos? Het is toch fijn en goed als mensen er helemaal voor gaan? Het viel mij op bij de Chinese jongeren dat zij vol enthousiasme en vol vrijmoedigheid vertelden over hun geloof. Dat deden ze niet om daarmee te vertellen wat zij allemaal deden, maar dat kwam vanuit hun hart. Zij gunden anderen, wat zij ook zelf hadden ontdekt, dat leven uit genade, leven dichtbij Jezus is. Jezus gaf zelfs Zijn leven voor een ander. Laten wij ook, met vreugde, in Zijn voetsporen gaan!

PGB De Hoofdhof als Groene Kerk

Het thema ‘Een mens te zijn op aarde’ deed de redactie onder meer denken aan de ‘Groene Kerken’.

Op www.groenekerken.nl valt hierover te lezen: “Een kerk mag zich groen noemen als zij actief aan de slag wil gaan met duurzaamheid, sociale rechtvaardigheid en het vergroenen van de eigen gemeenschap. Van een groene kerk wordt verwacht dat zij met haar leden ieder jaar één duurzame stap zet. Dit kunnen stappen zijn op het gebied van inkopen, omgaan met geld, geloof en inspiratie, beleid, energiebesparing, energieopwekking en omgang met natuur. Een groene kerk geeft hiermee invulling aan de Bijbelse opdracht van goed en recht doen omwille van de naaste en de God die alles schiept.” In Zwolle zijn meerdere Groene Kerken, de Protestantse Gemeente ‘De Hoofdhof’ te Berkum is een daarvan. Jantine Kramer schrijft erover.

Hoe het begon

Het is 15 december 2012. Twee betrokken gemeenteleden reizen af naar Houten, waar een Groene Kerkendag wordt georganiseerd door Kerk in Actie, Tear en de Noach Alliantie. Behalve dat ze interessante workshops volgen, doen ze daar ook verslag van hun ervaringen met de installatie van zonnepanelen op hun kerk, PGB De Hoofdhof. Tijdens deze dag wordt aan de deelnemers de muurplaque met ‘Wij zijn een groene kerk’ uitgedeeld. Met deze plaque geef je als kerk aan dat je duurzaamheid hoog in het vaandel hebt staan en dat je er steeds aan herinnerd wilt worden om ‘bij de les’ te blijven. Nadat de plaque aangeboden is aan de voorzitter van de kerkenraad, wordt deze aan de muur geschroefd en ziedaar: we zijn een groene kerk!

Hoe het verder ging

De plaque hangt, de zonnepanelen werken (en leveren een flinke besparing op!), er wordt overgestapt op milieuvriendelijke koffie en verder gebeurt er weinig. Tijdens een eerdere verbouwing is er al betere verwarming en dubbel glas gerealiseerd, dus we zijn goed bezig, toch? Een aantal jaren gebeurt er niet veel op duurzaam gebied in De Hoofdhof. Hoewel ... in 2016 wordt de workshop *God in de supermarkt* georganiseerd. Twee avonden om na te denken over hoe je op een duurzame manier boodschappen kunt doen. Daarna is het weer een aantal jaren stil, totdat één van de twee eerder genoemde betrokken

gemeenteleden de draad weer oppakt. Hij doet een oproep in het kerkblad en er wordt een werkgroep Groene Kerk in het leven geroepen.

Deze werkgroep denkt na over doelen en uitgangspunten, maar benadert meteen ook de praktische kant. In het kerkblad en op de beamer komen maandelijks ‘groene tips’ om gemeenteleden bewust te maken van kleine groene acties die iedereen kan doen. Daarnaast wordt gedacht aan activiteiten waarbij de hele wijk betrokken kan worden. Duurzaamheid leeft intussen behoorlijk in de samenleving, dus waarom zou je het niet wat breder aanpakken? Maar, toen kwam corona ...

Activiteiten tot nu toe

Ondanks de beperkingen tijdens de pandemie lukt het toch om een aantal activiteiten te ontplooiën. Een van de werkgroepleden onderzoekt de mogelijkheid om subsidie aan te vragen bij het Waterschap, die korting biedt bij het aanschaffen van middelen voor regenwateropvang. Denk hierbij aan eenvoudige regentonnen of ondergrondse watertanks; ieder kiest wat bij zijn tuin en leefwijze past. Hiervoor wordt ook een samenwerking aangegaan met de wijkvereniging. Overigens is er bij de kerk een groenten- en bloementuin aangelegd, waarbij ook een regenton is geplaatst voor de bewatering.

Gelukkig is de predikant van De Hoofdhof ook behoorlijk groen ingesteld, dus het realiseren van een kerkdienst met als thema Groene Theologie kost weinig moeite. Ook in een online dienst kun je aandacht besteden aan het wonder van de schepping, ‘Genieten van genoeg’ (boek van Martine Vonk) en kun je zingen over en bidden voor onze aarde in nood.

Natuurlijk vragen we ook aan de jongeren hoe zij aankijken tegen duurzaamheid. Tijdens een bijeenkomst van de jeugdkerk wordt een heel aantal bruikbare tips genoteerd. Sommige daarvan zijn snel en makkelijk te realiseren, andere vragen wat meer denkwerk. De werkgroep is uiteraard heel blij met deze reacties.

Intussen heeft Berkum Energie Neutraal in samenwerking met VV Berkum een actie op touw gezet voor het verspreiden van energieboxen in Berkum. Natuurlijk wil De Hoofdhof ‘gastheer’ zijn voor deze actie. Na diverse keren uitstel vanwege de coronamaatregelen is het in mei 2021 eindelijk zover. Heel mooi om ons zo te kunnen profileren in de wijk.

Onderzoek

Een groot aantal groene tips later begint de werkgroep zich af te vragen: vallen deze tips in goede aarde en sluiten ze aan bij de leefwereld van de leden van De Hoofdhof? En welke activiteiten zou je moeten ontplooiën om mensen bewust te maken van hun ‘voetafdruk’ op aarde? Besloten wordt om een enquête uit te zetten, de respons is boven verwachting! De werkgroep weet nu hoe gemeenteleden denken over vegetarisch eten, hoe ze omgaan met afvalscheiding en welke energiebesparende maatregelen ze genomen hebben in en rond het huis. Met deze informatie

Tuin bij De Hoofdhof

foto: Ab Kasper

kunnen er meer gerichte activiteiten ontplooid worden. Maar ja, de coronamaatregelen ...

Wensen voor de toekomst

Wat zou het leuk zijn om eens een spreker te kunnen uitnodigen. Een buitenactiviteit voor de hele wijk: gezellig! Met de jeugd aan de slag met al die goede ideeën, dat zou pas inspirerend zijn. En wanneer die regentonnen eindelijk een plaats gevonden hebben in Berkum, zou je daar een mooie reportage over kunnen maken. De werkgroep uitbreiden met nieuwe leden, graag! Allemaal ideeën, allemaal nog even in de wacht ... Maar we houden moed en we kijken naar wat wél kan. Onze zorgen om de aarde zijn immers nog onverminderd van kracht en samen zijn we sterker!

foto: Tineke Vlaming

Zien we de Mens, een mens nog?

Als je aan 'de Mens' denkt, denk je vaak aan Pilatus die Jezus presenteert aan het volk met een doornenkroon op zijn hoofd. Dit doet hij nadat hij heeft geconstateerd dat hij in Hem geen enkel bewijs van schuld heeft gevonden. Je kunt de bewering van Pilatus – 'zie, de Mens' – als cynisch opvatten, maar ik denk dat hij Jezus wilde laten zien als een onschuldig mens die het slachtoffer was geworden van een hetze.

Jezus als mens. Hierbij zijn er twee flanken. De ene: het leven van Jezus en zijn rondgang op aarde doet er minder toe. Het is een weg van kruis en opstanding. Een andere flank is die waarbij men Jezus ziet als een goed en humaan mens, een voorbeeld om na te volgen. Beide hebben (on)gelijk.

Jezus rondgang als een leven van een mens op aarde doet er daadwerkelijk toe. Hij deed wonderen voor de massa, zoals de wonderbare spijziging, maar Hij zag juist ook de individuele mens.

Zacheüs klom in de veilig beschutte boom, maar hij werd gezien. Met de Samaritaanse vrouw werd het gesprek aangegaan. Beiden werden niet veroordeeld. De ontmoeting was er echter niet één van vrijblijvendheid, het had gevolgen. Zij deelden de door Jezus bewezen weldaad met de gemeenschap en beiden 'bekeerden zich'. Zacheüs had geen belang meer bij zijn portemonnee, hij deelde meer dan hij had uit aan de armen. De Samaritaanse vrouw die door de mensen uit dorpsgemeenschap werd gemedend als de pest, bazuinde overal rond dat er een mens was die alles van haar wist.

Dergelijke verhalen zijn mooi, maar wat hebben we als kerk, als individueel christen in 2022 hieraan? Het is een

open deur als we zeggen dat we leven in een tijd van individualisme. De vraag is in hoeverre de kerk nog oog heeft voor de individuele mens. Is de kerk nog een contrastgemeenschap of is zij alleen maar gericht op een fijne en volle kerk of een kerk in de overlevingsmodus? Wordt de overdaad aan welvaart nog gedeeld met de 'armen' van onze tijd en zien we elkaar nog als mens? We laten onze boodschappen bezorgen door een flitsbezorger die voor een habbekrats, te veel om van dood te gaan en te weinig om van te leven, moet werken. We sluiten ons af door de oortjes in te doen, mijden sociaal contact en zien elkaar letterlijk en figuurlijk niet meer staan. Ik moet daarbij denken aan de reportage van een journalist van de Volkskrant die undercover ging als flitsbezorger. Hij zegt: 'Klanten geven mij een inkijsje in hun leven, omdat ik niet besta'.

Het wordt Goede Vrijdag en Pasen. De beweging van Jezus leek met Zijn kruisdood begraven. Zijn volgelingen dachten dat ook. Zelfs op de Paasmorgen. Maria van Magdala ging met een hart vol verdriet naar het graf. Het leek allemaal zo mooi, maar het scheen met Zijn teleurstellende kruisdood afgelopen te zijn. Het is anders. God keert de zaak om. Zijn zoon is de opgestane en levende Heer. Door Zijn opstanding gaat Zijn beweging verder, maar nu uitgevoerd door Zijn volgelingen, door de kerk van vandaag. De ontmoeting met de Levende en Opgestane is geen vrijblijvende. De kerk wordt geroepen om uit zijn kerkelijke bubbel te komen en een wereld te betreden die misschien niet helemaal de zijne is. De beweging van Jezus is er niet één van exclusiviteit, maar van inclusiviteit. Van mensen die erbij horen ondanks het smetje dat op hun leven kleeft of ondanks dat ze niet kunnen voldoen aan een bepaalde maatschappelijke status. Breng hem en haar tot zijn bestemming als mens. Een mens die thuishoort in een gemeenschap en niet is veroordeeld tot een bestaan in de marge.

Wim van Ree,
diaconaal consulent PGZ

Vanwege de coronapandemie is het onzeker of alle genoemde activiteiten (in de aangegeven vorm) door kunnen gaan.

Het 'God-zeggen' in het dagboek van Etty Hillesum

Op donderdag 3 en 10 februari worden in Wijkcentrum SIO (bij de Adventskerk) teksten van Etty Hillesum gelezen en besproken. Velen die door het werk van Etty Hillesum (Middelburg, 1914 – Auschwitz, 1943) getroffen werden, raken daarin niet uitgelezen. Zij blijkt op veel manieren verstaan te worden, van humanistisch tot diep religieus. Duidelijk is dat zij zich tot geen enkele bestaande godsdienst of levensbeschouwelijke richting rekende. Maar is het religieuze bij haar over het hoofd te zien? De bijeenkomsten duren van 20.00 tot 21.45 uur; de gespreksleiding is in handen van Jan Geurts. Aangeraden wordt om gebruik te maken van het volledige werk (recent heruitgegeven onder de nieuwe titel 'Het verzameld werk': maar oudere drukken vol-doen ook). Deelnamekosten: € 2,- per keer voor koffie/thee. Informatie: h.ottevanger@hetnet.nl, opgave door een e-mail naar raad.vent@adventskerk.nl. Er is plek voor maximaal 18 personen.

Geloofsverdieping en ontmoeting 20'- en 30'ers

In de Sionskerk is een grote groep 20'- en 30'ers die elkaar een keer in de maand ontmoeten en spreken over hun leven en geloof. Ook in dit seizoen zijn er geloofs-verdiepingsavonden met wisselende thema's. Kom er gerust bij! Voor degenen die op kamers wonen is er ook een online-

verbinding. Voor informatie of aanmelding: dshevers@sionskerkzwolle.nl.

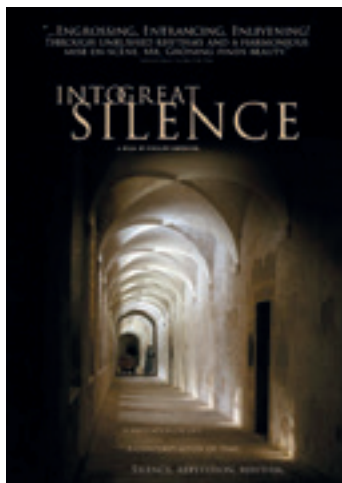
De volgende dinsdagavonden (19.45-21.30 uur) in 2022 zijn gepland in de Sionskerk:

- 8 februari, met Jeroen Knol, het thema is: *Levensvragen: Hoe kom je meer tot rust?*
- 8 maart, met Henk van Dam, thema:

Wie is de Heilige Geest? Wat doet de Heilige Geest in je leven?

- 5 april, met Jeroen Knol, thema: *Levensvragen.*

- 14 juni, met Hélène Evers, thema: *Wie is Jezus?*

Zin in film

Naar een goede film kijken met de mogelijkheid er samen over na te praten: een activiteit die ook dit seizoen een aantal keren door de Oosterkerk, de Dominicanenkerk en de Thomas á Kempisparochie wordt georganiseerd. Om 19.15 uur is de ontvangst (met koffie/thee) in de refter van het Dominicanenklooster, waarna om 19.30 uur de film begint. De entree bedraagt € 7,50, inclusief consumptie. Er is geen pauze. Voor wie wil is er een nagesprek.

Op donderdag 3 maart, de donderdag na Aswoensdag, wordt de film *Into Great Silence* vertoond. Dit is een Frans-Zwitsers-Duitse film uit 2005 die het leven toont in het kartuizerklooster Grande Chartreuse. Het bijzondere aan deze film is dat er bijna geen woord wordt gesproken. Het is echt een stilte-ervaring. De film duurt 169 minuten lang, dus het is een lange zit, maar zeer de moeite waard. Tickets moeten vooraf gereserveerd worden via www.kloosterzwolle.nl.

Opnieuw Vakantie Bijbel Club in Stinskerk

Wat een feest in de herfstvakantie: de Vakantie Bijbel Club kon weer doorgaan! Het was een mooie ochtend rond het thema 'duik erin' en het verhaal van Mozes. Er waren veel kinderen en ruim genoeg hulp. Er werd gezongen, geknutseld, er was poppenkast en een apart tienerprogramma.

Het is de bedoeling om ook in de voorjaarsvakantie op woensdag 23 februari weer een Vakantie Bijbel Club te organiseren voor alle kinderen uit groep 1 tot en met 8. Deze VBK vindt plaats in de Stinskerk van 10.00 tot 12.00 uur. Mochten er veranderingen nodig zijn vanwege corona, dan wordt dat kenbaar gemaakt via de website van de Stinskerk en posters in Westenholtte. Extra hulp (12+, interkerkelijk) is van harte welkom. Voor meer informatie: vbkwestenholtte@gmail.com of 06-15537085 (Lucie van 't Slot).

Gedichten lezen

Gedichten lezen met elkaar kan je helpen te onderzoeken wat je raakt in een gedicht of wat anderen er zo mooi aan vinden. Tijdens twee bijeenkomsten in de Ooster-

kerk wordt op zoek gegaan naar de gelaagdheid in de compacte vorm van een gedicht: woensdagmorgen 16 februari en 16 maart om 10.00 uur.

Aanmelden bij Emmie Brederveld: emmie.hezenberg@hotmail.com of tel. 038 4529223.

Oecumenische Leeskring 'Raak de wonden aan'

Over niet zien en toch geloven luidt de ondertitel van het laatste boek van Tomáš Halík (*Raak de wonden aan*). Wie de pijn in de wereld niet serieus neemt, kan God niet belijden, zo stelt de schrijver. Het verhaal van Thomas die Jezus' wonden aan wil raken vormt zijn uitgangspunt. In de veertigdagentijd wordt dit boek gelezen in oecumenische leeskring. In 2020 werd hier overigens al mee begonnen, maar de bijeenkomsten werden toen abrupt afgebroken vanwege de coronacrisis. U wordt verzocht zich opnieuw op te geven als u twee jaar geleden deelnemer was. Ook voor nieuwe deelnemers wordt plek gemaakt. Het is de bedoeling dat de deelnemers het boek zelf aanschaffen (prijs € 20,-). De bijeenkomsten worden gehouden in een ruimte bij de Dominicanenkerk. De data zijn dinsdag 8, 15, 22 en 29 maart, aanvang 20.00 uur. Begeleiders zijn pastor Anneke Grunder en dominee Iemke Epema. Kosten zijn € 5,- per avond (inclusief koffie en thee).

Paasgroeten

Vanuit de Protestantse Kerk in Nederland sturen gemeenteleden ook dit jaar paasgroetenkaarten aan gevangenen in Nederland en Nederlandse gevangenen in het buitenland. In Zwolle wordt door verschillende kerken actief meegedaan aan de paasgroetenactie. Voor gedetineerden is het bemoedigend als ze een kaart krijgen, zeker als daar ook iets persoonlijks op staat. Het is een feestelijke gebeurtenis als de kaarten in de kerkdienst in de gevangenis worden uitgedeeld.

Het kunstwerk dat dit jaar te zien is op de kaart werd ontworpen door justitiepredikant Harma Zuidersma samen met gedetineerden in de vrouwengevangenis van Nieuwersluis. Het werd gemaakt aan de hand van het thema 'Uw licht heelt wat gebroken is'.

De eerste twee bijeenkomsten hebben de vrouwen nagedacht over eigen ideeën bij het thema 'Van U is de toekomst'. "Vervolgens hebben we daar materialen bij gezocht, zoals vilt, verf, kralen, gouddraad, stoffen en mooie papiersoorten" vertelt Zuidersma. "Iedereen werkte aan een eigen tafel aan haar werkstuk." Er ontstond een kunstwerk van stukjes glas, onderling verbonden door een draad en beschenen door een helder licht. "Het beeldt Gods licht uit dat schijnt op de gebrokenheid van het leven. Dat ervaren de vrouwen in detentie als geen ander. De draad staat voor de helende kracht van God. Hij maakt alles weer nieuw."

De bijeenkomsten in het pastoraal atelier zijn waardevol voor Zuidersma. "Er wordt samen gerouwd en er vindt ommekeer plaats. Gedetineerden hebben het vaak niet getroffen in het leven. Door samen te praten komen ze – soms voor het eerst in hun leven – in aanraking met verbondenheid. Daarom is de gemeenschap binnen de muren zo belangrijk. Vrouwen kunnen zich eraan warmen."

Een paasgroet doet gedetineerden goed, weet Harma Zuidersma. "Vrouwen zeggen me: Harma, hoe kan dat nou? Die vrouw die dat geschreven heeft, kent mij helemaal niet. Dit is zo bijzonder! Als iemand iets

aardigs, iets warm krijgt, is daar veel waardering voor. Het is goed dat gemeenteleden – buiten de muren – dat weten. Het is een wederzijds proces op deze manier." De Paasgroetenactie is een jaarlijkse actie tijdens de veertigdagentijd van de Protestantse Kerk en Kerk in Actie. Ook de PGZ doet aan deze actie mee, via de diaconie, ZWO- of zendingscommissie wordt kenbaar gemaakt hoe dit (corona-proof) gebeurt. Meer informatie over de actie staat op: protestantsekerk.nl/paasgroetenactie.

Elise Oostenbrink uit de Sionskerk

foto: Hans van Eerbeek

“De kerk heeft een voorbeeldfunctie”

De Protestantse Gemeente Zwolle telt diverse wijkgemeenten en een kleurrijk gezelschap aan gemeenteleden. In de rubriek *Kerklid in beeld* ontmoet Theo Brand een aantal van hen. De tweede ontmoeting is met Elise Oostenbrink (1995) uit de Sionskerk. “In het nieuws lijkt het soms dat kerken achterop lopen, maar juist vanuit kerken moeten we onze verantwoordelijkheid nemen.”

Sinds bijna anderhalf jaar woont Elise samen met haar vriend Johan, die ze nu ruim zes jaar kent, in de Aa-landen. In hun woning ontvangt ze de interviewer die plaatsneemt op de bank in de woonkamer waar het licht van alle kanten binnenvalt. “Het is fijn om aan de rand van de stad te wonen, het is hier verrassend groen.”

Nieuwe impuls

Een jonge teckel rent opgewonden rondt. “Dit is Polly, de derde bewoner van ons huis.” Met een kluijfe zorgt Elise ervoor dat Polly zich een beetje rustig houdt. Ze maakt een kop koffie en serveert die waarna het gesprek kan beginnen.

Aan de andere kant van de Aa-landen groeide Elise op, zo vertelt ze. Als kind ging ze al naar de Sionskerk en dat is altijd haar kerkelijk huis gebleven. Eerder dit jaar deed ze geloofsbelijdenis, wat haar betrokkenheid bij het geloof en de gemeente een nieuwe impuls gaf.

Elise is druk met het afronden van haar tweede studie, een master Supply Chain Management aan de Rijksuniversiteit Groningen. Eerder studeerde ze Technische Bedrijfskunde aan Hogeschool Windesheim en werkte ze twee jaar op de projectenafdeling van Unica Installatietechniek in Zwolle. 2022 lijkt het jaar te worden waarin ze haar bul in ontvangst neemt en ook met een nieuwe baan kan beginnen.

Groene Kerk

Onlangs is Elise gaan meedraaien in de Groene Kerk Commissie. “Samen kijken we hoe we als Sionskerkgemeente ook officieel Groene Kerk kunnen worden. We hebben al stappen gezet. Zo liggen er tientallen zonnepanelen op het dak, maar er kan nog meer gebeuren. Dat zijn we nu aan het inventariseren. Ook

bewustwording hoort erbij. Daarom belegden we laatst een gemeenteavond over duurzaamheid.”

Bezig zijn met duurzaamheid sluit aan bij haar studie Supply Chain Management. “Juist voor transport en logistiek liggen er grote uitdagingen wat betreft duurzaamheid, dus ik weet er wel iets van.” Het is volgens Elise van belang dat juist kerken de handschoen oppakken. “De schepping vraagt om onze zorg. Kerken hebben een voorbeeldfunctie. In het nieuws lijkt het soms dat kerken achterop lopen, maar juist vanuit kerken moeten we onze verantwoordelijkheid nemen en laten zien dat de wereld groener en duurzamer kan.”

Afgelopen oktober deed Elise samen met zes anderen uit de Sionskerk belijdenis van haar geloof in een feestelijke dienst waarin ook werd gedoopt. De belijdeniscatechisatie gaf daarbij een stuk verdieping. Die volgde ze bij haar moeder, dominee Hélène Evers, die uiteindelijk ook de belijdenisdienst leidde. Vooraf was belijdenis doen voor Elise geen uitgemaakte zaak. “Ik ken ook twijfel en ben iemand die veel nadenkt. Sommige mensen zijn heel uitbundig en expliciet in hun geloof, terwijl ik God meer ervaar in de stilte. Ook zie ik dat kerken de plank wel eens misslaan en daar voel ik me dan niet bij thuis.”

In de brief die ze schreef, zoals elke belijdeniscatechisant in de Sionskerk dat doet, deelde ze haar gedachten en dat leidde tot mooie gesprekken. “Twijfel hoort erbij en mensen beleven het geloof op verschillende manieren. De laatste jaren ben ik me daarvan steeds meer bewust geworden. Ik ervaar geloof vooral als een gevoel van rust, een gevoel van troost dat God er voor je is.”

Onderlinge band

Elise vertelt dat ze, ook toen ze bewuster eigen keuzes ging maken, nooit spijt heeft gevoeld na het bezoeken van een kerkdienst. “Het is eerder andersom: je krijgt vaak iets mee wat inspireert en je ook verder helpt. En het is mooi om daar met anderen over te kunnen praten. Dat doe ik nu onder meer in een gespreksgroep met zo’n vijftien tot twintig jongvolwassenen. In principe komen we elke maand onder begeleiding van een kerkelijk werker, zoals Henk van Dam of Jeroen Knol, bij elkaar in de Sionskerk voor gebed, ontmoeting en gesprek. Dat versterkt de onderlinge band en voedt mijn geloof.”

Protestante Gemeente Zwolle

Contact:

Kerkelijk bureau: Molenweg 241, 8012 WG Zwolle
(Nieuwe!) openingstijden: maandag t/m donderdag van 8.30 tot 12.00 uur
E-mail: administratie@pknz zwolle.nl
Tel.: 038-4217596
Website: www.pknz zwolle.nl

Bankrekeningnummers:

College van Kerkrentmeesters: NL54 RABO 0373 7341 66
 College van Diakenen: NL12 RABO 0373 7399 66
 Gaandeweg: NL85 RABO 0373 7341 90
 Solidariteitskas: NL32RABO 0373 7341 74

Collectemunten: Via het kerkelijk bureau en op onderstaande adressen zijn collectemunten verkrijgbaar:

Stinskerk: 1^e maandag van de maand, 16.30 - 17.30 uur
 Sionskerk: 1^e donderdag van de maand, 18.00 - 19.00 uur
 Open Kring: 1^e maandag van de maand, 18.30 - 19.45 uur
 Zwolle-Noord: E. van Buiten, Welle 58
 Zwolle-Zuid: I. Stomp, Jofferenlaan 8, tel. 038-4653663
 H.W. Dekker, v. Fridaghmarke 13, tel. 038-4650584
 Zwolle-centrum: fam. Duijf, Filosofenallee 33, tel. 038-4540988,
 e-mail duijf@home.nl, op afspraak
 Berkum: J. Beumer, Zernikelaan 13,
 tel. 038-4537396, op afspraak

U kunt voor de collecte ook digitaal betalen via een van de collecte-apps, kijk voor meer informatie op www.pknz zwolle.nl, onder 'bijdragen'

Kerkelijk bureau PGZ

foto: Jeroen Drost

Protestante Gemeente 'De Hoofdhof' te Berkum

Contact:

E-mail: scriba@hoofdhof.nl
Tel.: 038-3377727

Dhr. J. Neuteboom, Herfter Esweg 1, 8026 RH Zwolle

Website: www.hoofdhof.nl

Bankrekeningnummers:

PGB De Hoofdhof NL71 RABO 0377350893

Collectebonnen: Bestellingen vanaf € 50,00 door overboeking op NL 50 RABO 0313.5432.16 t.n.v. 'Hoofdhofgemeente inzake collecte-bonnen', waarna u de bonnen krijgt thuisbezorgd. Graag opgave van het aantal vellen per waarde. Er zijn drie soorten vellen: € 2,00, € 1,00 en € 0,50, elk vel heeft 20 bonnen (bedragen per vel zijn resp. €40, € 20 en €10).

Bij de foto op pag. 10

Bij het artikel over de (rozerode) zondag Laetare staat een afbeelding van Desmond Tutu als engel. In het voorwoord op pagina 3 schrijft hoofdredacteur Cor Baljeu over de twijfels binnen de redactie over deze afbeelding. Tineke Vlaming ontving de (kerst)engel van het Leger des Heils als bedankje voor donaties. Toen Desmond Tutu op Tweede Kerstdag overleed, maakte ze er een foto van, die ze bewerkte.

Oproep voor Zwolse synagoge

In de Zwolse synagoge aan de Samuel Hirschstraat worden al jaren rondleidingen gegeven. We ontvangen groepen kinderen en jongeren, maar ook groepen volwassenen met zeer diverse achtergronden. Bovendien hebben we iedere eerste zondag van de maand – uitgezonderd de zeer koude wintermaanden – een rondleiding voor wie maar wil. Soms zijn dat drie mensen, een andere keer zijn dat er dertig. Naast de vaste rondleider van dienst is er dan ook altijd een tweede persoon die de bezoekers ontvangt en de betalingen in ontvangst neemt. Zowel rondleiders als de zogenaamde achterwachten – allen vrijwilligers – maken deel uit van de tentoonstellingscommissie, die twee keer per jaar de stand van zaken bespreekt en een nieuw rooster maakt. Naast wat er in het gebouw te zien is, hebben we op het voormalige vrouwenbalkon een vaste tentoonstelling met voorwerpen die tijdens diensten gebruikt worden. Een deel van de tentoonstelling is gewijd aan de Tweede Wereldoorlog en dan met name aan het heel bijzondere verhaal van Selma Wijnberg. Zeer incidenteel is er een tijdelijke tentoonstelling. Zo hadden we afgelopen zomer een prachtige tentoonstelling over componisten tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Evangelisch-Lutherse Gemeente Zwolle

Contact:

E-mail: info@elkz.nl
Tel. scriba: 06-20540302

Postadres (Kerkgebouw): Koestraat 2-4, 8011 NK Zwolle

Website: www.elkz.nl

Bankrekeningnummers:

Kerkrentmeesters: NL81INGB0000850125

Diaconie: NL70INGB00058559694

Collectebonnen: verkoop collectebonnen door mw. J.Wildeman-Dekker, dhr. R.Kanning en dhr. J.M.Nauta

Waarom nu deze tekst? De groep rondleiders en achterwachten wordt kleiner. Natuurlijk verloop is daar vooral debet aan. We zijn dus op zoek naar nieuwe vrijwilligers. In eerste instantie gaat het vooral om achterwachten. Gevraagd wordt om een keer of twee, drie per jaar mee te werken aan de openstelling van de tentoonstelling en om de vergaderingen van de tentoonstellingscommissie bij te wonen. Voor wie dat echt wil, is er ook de mogelijkheid om door te groeien naar de functie van rondleider. Als u belangstelling heeft of meer informatie wilt, dan kan dat via mailadres joodsegemeentezwolle@ziggo.nl. Overigens hebben wij in Zwolle ook een koor(tje) dat zich helemaal heeft toegelegd op het zingen van Joodse muziek. Het gaat dan om liederen in het Hebreeuws, het Jiddisch (taal van de Noord-Europese Joden) en het Ladino (taal van de Joden rond de Middellandse Zee). Mocht u mee willen zingen in dit koor, dan kunt u dat melden via bovenstaand mailadres.

Ingrid Petiet,
 voorzitter Joodse Gemeente Zwolle

Vanwege de coronapandemie is het onzeker of alle genoemde diensten door kunnen gaan. Mogelijk vinden diensten online plaats. Kijk voor meer informatie op de sites van de kerken.

Bijzondere diensten Sionskerk: Biddag en Passiedienst

Op woensdag 9 maart is het Biddag voor gewas en arbeid. Om 19.30 uur is in de Sionskerk een kerkdienst, met aansluitend

een informatieavond voor de gemeente (de informatieavond begint om 20.15 uur).
Op zondag 3 april is in de Sionskerk

een Passiedienst met medewerking van Kampens vocaal Ensemble Kavóca.

Veertigdagenvespers: Alles komt goed?!

Alles komt goed?! Dit is het motto van Kerk-in-actie voor de veertigdagentijd van dit jaar én ook voor de gezamenlijke woensdagavondvespers die met ingang van 9 maart beurtelings in de Oosterkerk en de Adventskerk gehouden worden, telkens om 19.30 uur. Vanuit de gezamenlijke werkgroep ZWO wordt aan de vespers meegewerkt.

De veertigdagentijd start met Aswoensdag, 2 maart 2022, op die avond is er in Jozefkerk om 19.00 uur een viering met als voorgangers: diaken Fokke van Dalen en ds. Nelleke Eygenraam.

Veertigdagenvespers:

woensdag 9 maart, Biddag, Oosterkerk, ds. N.A. Eygenraam

woensdag 16 maart, Adventskerk, ds. N.A. Eygenraam

woensdag 23 maart, Oosterkerk, ds. E. Urban

woensdag 30 maart, Adventskerk, ds. J.T. Tissink

woensdag 6 april, Oosterkerk, ds. N.A. Eygenraam.

Vespers in de Stinskerk

In de week voor Pasen, van maandag 11 tot en met zaterdag 16 april, worden er in de Stinskerk vespers georganiseerd. Op Goede Vrijdag is het avondmaal en vindt

er een reguliere dienst plaats.

Een week lang wordt stilgestaan bij het lijden van Jezus, voor Hij voor ons aan het kruis stierf. De vespers zijn korte diensten

van een half uur en beginnen om 19.30 uur. Er wordt een Bijbelgedeelte uit het lijdens-evangelie gelezen, er wordt gezongen, gebeden en ook zijn er stiltemomenten.

Michaëlsvieringen

We zouden beginnen met een mooie reeks lezingen uit het Evangelie naar Lucas om zo toe te lezen naar de door Toon Hagen gecomponeerde Lucas-Passie die voor Palmzondag gepland staat. Het is bekend waarom we tot nu toe geen vieringen hebben kunnen houden. Hoe het er voor staat als dit blad uitkomt, is onduidelijk. Als we weer kunnen vieren, zetten we onze beoogde lezingencyclus uit Lucas gewoon voort. Op Goede Vrijdag komen we ook weer samen, er zal passende muziek klinken en op Paaszondag willen we natuurlijk weer jubelen: 'De eerste dag der week, de wereld is begonnen ... want Christus is verrezen ...' (lied 604) en zal er een cantate ten gehore worden gebracht.

Na Pasen zetten we het lezen uit het werk van Lucas voort en wel door tot aan de zomer. Passages uit het door hem geschreven boek Handelingen komen aan de orde. Het is haast een reisgids van het evangelie, apostelen trekken de wereld in. We gaan van Jeruzalem naar Rome. Spannende ontmoetingen met 'de wereld', want breng maar eens onder woorden wat nu de kern van ons Grote Verhaal is en ga daar maar eens open en vrij over in gesprek. Waarom willen we dat eigenlijk?

Werkgroep Vieringen Grote Kerk

Kliederkerk

Op 20 maart is er van 16.00 tot 17.30 uur weer Kliederkerk in de Sionskerk: een laagdrempelige bijeenkomst voor jonge gezinnen met kinderen van 0 tot 10 jaar. Een speciale 'kerkdienst' op zondagmiddag waar je samen van alles beleeft rond-

om een thema, dit keer is dat: de barmhartige Samaritaan. Er wordt begonnen met spelletjes of het maken van knutselwerken die met het thema te maken hebben.

Daarna volgt (in de kring) een korte viering: zingen, lezen uit de Bijbel, bidden,

een korte vertelling of een filmpje. Tot besluit wordt er samen gegeten. Meer informatie staat op de website kliederkerk.nl.

Overzicht diensten in de Stille Week

maandag 11 april

ADVENTSKERK

19.30 uur ds. J.T. Tissink
Vesper gez. met Oosterkerk

JERUZALEMKERK

19.00 uur Meditatieve viering
door gemeenteleden

OOSTERKERK

Zie Adventskerk

STINSKERK

19.30 uur Vesper door (gast)voorganger
en commissie

LUTHERSE KERK

19.30 uur Vesper door gemeenteleden

dinsdag 12 april

ADVENTSKERK

19.30 uur ds. I.P. Epema
Vesper gez. met Oosterkerk

JERUZALEMKERK

19.00 uur Meditatieve viering
door gemeenteleden

OOSTERKERK

Zie Adventskerk

STINSKERK

19.30 uur Vesper door (gast)voorganger
en commissie

LUTHERSE KERK

19.30 uur Vesper door gemeenteleden

woensdag 13 april

ADVENTSKERK

19.30 uur ds. N.A. Eygenraam
Vesper gez. met Oosterkerk

JERUZALEMKERK

19.00 uur Meditatieve viering
door gemeenteleden

OOSTERKERK

Zie Adventskerk

STINSKERK

19.30 uur Vesper door (gast)voorganger
en commissie

LUTHERSE KERK

19.30 uur Vesper door gemeenteleden

Witte Donderdag, 14 april

ADVENTSKERK

Zie Oosterkerk

JERUZALEMKERK

19.00 uur Meditatieve viering
door gemeenteleden

OOSTERKERK

gezamenlijk met Adventskerk
19.30 uur ds. I.P. Epema &
ds. N.A. Eygenraam
Schrift & Tafel

OPEN KRING

19.30 uur ds. C. Baljeu

SIONSKERK

19.00 uur dhr. J. Knol
Kinderdienst

STINSKERK

19.30 uur Vesper door (gast)voorganger
en commissie

HOOFDHOF

19.30 uur ds. J.M. Rohaan
Heilig Avondmaal

LUTHERSE KERK

19.30 uur ds. M.E. Jonker
Heilig Avondmaal

Goede Vrijdag, 15 april

ADVENTSKERK

19.30 uur ds. J.T. Tissink

GROTE KERK

22.00 uur ds. J. Doelman

JERUZALEMKERK

19.30 uur ds. G.J. Codée

OOSTERKERK

19.30 uur ds. E. Urban

OPEN KRING

19.30 uur ds. C. Baljeu

SIONSKERK

19.00 uur ds. H. Evers
Heilig Avondmaal

STINSKERK

19.30 uur ds. E. van 't Slot
Heilig Avondmaal

HOOFDHOF

19.30 uur ds. J.M. Rohaan

LUTHERSE KERK

19.30 uur ds. M.E. Jonker

BERKUMSTEDEN

15.00 uur ds. J.M. Rohaan
Heilig Avondmaal

RIVIERENHOF

10.30 uur ds. H. Evers
Heilig Avondmaal

Stille Zaterdag, 16 april

ADVENTSKERK

gezamenlijk met Oosterkerk
9.30 uur ds. N.A. Eygenraam
Morgengebed
Paaswake: zie Oosterkerk

OOSTERKERK

Morgengebed: zie Adventskerk
20.30 uur ds. I.P. Epema &
ds. J.T. Tissink
Paaswake

OPEN KRING

21.30 uur ds. C. Baljeu

STINSKERK

19.30 uur Vesper door (gast)voorganger
en commissie

HOOFDHOF

21.00 uur ds. J.M. Rohaan

LUTHERSE KERK

21.30 uur ds. M.E. Jonker
Paaswake

Eerste Paasdag, zondag 17 april

ADVENTSKERK

9.30 uur ds. J.T. Tissink

GROTE KERK

17.00 uur ds. J. Doelman

JERUZALEMKERK

9.30 uur ds. G.J. Codée
17.00 uur ds. A.J. Mensink, Elburg

OOSTERKERK

9.00 uur ds. E. Urban, Zwolle
10.30 uur ds. I.P. Epema

OPEN KRING

9.30 uur ds. C. Baljeu

SIONSKERK

10.00 uur ds. R. van Putten, 't Harde

STINSKERK

9.30 uur ds. G.C. van Rheenen

EGLISE WALLONNE

10.30 uur pasteur R. Roukema
Sainte-Cène

HOOFDHOF

9.30 uur ds. M. Rohaan

LUTHERSE KERK

10.00 uur ds. M.E. Jonker Heilig
Avondmaal

ISALA

10.00 uur voorlopig alleen via
patiënten-tv

REHOBOTH

9.30 uur ds. N.A. Eygenraam, Zwolle

RIVIERENHOF

10.30 uur dhr. B. Dingjan-Willemse

ZONNEHUIS

11.30 uur mw. G. Prins

THEODORAKAPEL

10.00 uur ds. C. Meijer, Zwolle

Tweede Paasdag, maandag 18 april

JERUZALEMKERK

9.30 uur Viering

<p>Adventskerk Talmaplein 2 Zwolle-Zuid 038-4651360 ds. N.A. Eygenraam ds. J.T. Tissink dhr. D.J. Steenbergen scriba@adventskerk.nl</p> <p>www.adventskerk.nl</p>	<p>Grote Kerk Grote Markt 18 Zwolle-Centrum 038-4212512 tel. contactpersoon: 038-4542999</p> <p>www.michaelsvieringen.nl/ vieringen</p>	<p>Jeruzalemkerk Windesheimstraat 1 Zwolle-Assendorp 038-4212443 06-19440859 tel. scriba: 0572-393454</p> <p>jeruzalemkerk.pknzwolle.nl</p>	<p>Oosterkerk Bagijnesingel 17 Zwolle-Centrum 038-4535064 06-33205179 ds. E. Urban ds. I.P. Epema tel. scriba: 038-4531674</p> <p>www.oosterkerk.nl</p>
--	--	--	--

zondag 6 februari	9.30 uur ds. J.T. Tissink	17.00 uur dhr. H. Steenbergen en mw. G.C. van Stappen-Ormel Vesper	9.30 uur ds. G.J. Codée 17.00 uur ds. C.H. Hogendoorn, Lelystad	10.00 uur ds. I.P. Epema
zondag 13 februari	9.30 uur ds. N.A. Eygenraam	17.00 uur Vesper	9.30 uur Prop. J.W. Bassie, Groningen 17.00 uur ds. G.J. Codée	10.00 uur dhr. D.J. Steenbergen Tienerdienst
zondag 20 februari	9.30 uur ds. N.A. Eygenraam gezamenlijk met Oosterkerk	17.00 uur mw. A. van der Velde Michaëlsviering	9.30 uur ds. A. Jonker, Putten 17.00 uur ds. I. Pauw, Wezep	9.30 uur gezamenlijk met/in Adventskerk
zondag 27 februari	10.00 uur gezamenlijk met/in Oosterkerk	17.00 uur ds. E.R. Jonker Michaëlsviering	9.30 uur ds. G.J. Codée 17.00 uur Prop. P. van der Schee, Hoewelaken	10.00 uur ds. E. Urban gezamenlijk met Adventskerk
zondag 6 maart	9.30 uur ds. J.T. Tissink	17.00 uur dhr. R. Kanning en mw. G.C. van Stappen-Ormel Vesper	9.30 uur ds. G.J. Codée 17.00 uur ds. G.H. Molenaar, Genemuiden	10.00 uur ds. I.P. Epema
woensdag 9 maart Biddag	19.30 uur gezamenlijk met/in Oosterkerk		15.00 uur ds. G.J. Codée 19.30 uur ds. G.J. Codée	19.30 uur ds. N.A. Eygenraam Vesper gezamenlijk met Adventskerk
zondag 13 maart	9.30 uur ds. J.T. Tissink Schrift & Tafel	17.00 uur ds. I.P. Epema Michaëlsviering	9.30 uur ds. J.H. van Wijk, Windesheim 17.00 uur ds. M. van Dam, IJsselmuiden	10.00 uur ds. I.P. Epema
zondag 20 maart	9.30 uur ds. J.T. Tissink	17.00 uur ds. M.E. Jonker Michaëlsviering	9.30 uur ds. G.J. Codée voorber. Heilig Avondmaal 17.00 uur ds. H. de Leede, Amersfoort	10.00 uur ds. E. Urban
zondag 27 maart	9.30 uur ds. N.A. Eygenraam Doopdienst	17.00 uur ds. H. Bousema en dhr. H. Steenbergen Vesper mmv Michaëlscontorij	9.30 uur ds. G.J. Codée Heilig Avondmaal 17.00 uur ds. G.J. Codée voortz. en dankz. HA	10.00 uur ds. I.P. Epema
zondag 3 april	9.30 uur ds. J.T. Tissink	17.00 uur ds. A. Geerling Michaëlsviering	9.30 uur ds. P.J. den Admirant, Apeldoorn 17.00 uur ds. G.J. Codée	10.00 uur ds. N.A. Eygenraam
zondag 10 april Palmzondag	9.30 uur ds. N.A. Eygenraam	17.00 uur dhr. J.J. Stegeman Cantate: Lucaspassie	9.30 uur ds. G.J. Codée 17.00 uur ds. W.C. Polinder, Putten	10.00 uur ds. I.P. Epema

Mededelingen bij de kerkdiensten

- De diensten in de Stille Week en met Pasen staan op pagina 19.
- De kerkdiensten in dit overzicht zijn vermeld voor zover bekend op 18 januari 2022.
Kijk voor het meest actuele overzicht op de sites van de kerken (zie bovenaan de kolom).

Open Kring
Hofstedestraat 1
Zwolle-Stadshagen
038-4204558
ds. C. Baljeu
tel. scriba: 038-4578345

Sionskerk
Glanerbeek 10
Zwolle-Noord/Berkum
038-4537075
06-19786041
mr. dr. H. Evers
ds. ir. R. van Putten
tel. scriba: 038-4227212

Stinskerk
Westenholterweg 19
Zwolle-Westenholte
038-4212614
06-45135706
ds. G.C. van Rheeën
tel. contactpersoon:
06-45283862

Eglise Wallonne
Waalse Kerk
Schoutenstraat 4
8011 NX Zwolle
ds. R. Roukema
038-4533557
tel. secrétaire
06-40063459

www.openkring.nl

www.sionskerkzwolle.nl

www.stinskerk.nl

www.waalsekerkzwolle.nl

9.30 uur ds. A. Zweers, Zwolle	10.00 uur ds. H. Evers Doopdienst	10.00 uur ds. G. Labooy, IJsselmuiden	10.30 uur pasteur R. Roukema Sainte-Cène	zondag 6 februari
9.30 uur ds. C. Baljeu	10.00 uur ds. H. Evers Heilig Avondmaal 19.00 uur ds. J. Woltinge Opendeurdienst	10.00 uur ds. G.C. van Rheeën Kerk en school		zondag 13 februari
9.30 uur Pastor H. Schoorlemmer, Zwolle	10.00 uur ds. P. Both, Harderwijk	10.00 uur ds. A. Oosterwijk, Rijssen	10.30 uur pasteur L. van Hilten	zondag 20 februari
9.30 uur ds. N.A. Eygenraam	10.00 uur ds. L. van Rikxoort, Hardenberg	10.00 uur ds. J. Schipper, Dalfsen		zondag 27 februari
9.30 uur ds. C. Baljeu Doopdienst	10.00 uur ds. H. Evers Kinderdienst	10.00 uur ds. G.C. van Rheeën Doopdienst	10.30 uur pasteur D. Zantingh	zondag 6 maart
	19.30 uur dhr. J. Knol	10.00 uur ds. G.C. van Rheeën		woensdag 9 maart Biddag
9.30 uur mw. R. Hofman, Kampen	10.00 uur ds. H. Evers Philadelphiadienst 19.00 uur ds. H. Evers Opendeurdienst	10.00 uur ds. H.J. van Maanen, IJsselmuiden		zondag 13 maart
9.30 uur ds. C. Baljeu	10.00 uur ds. G.C. van Rheeën, Hattem 16.00 uur ds. H. Evers Kliederkerk	10.00 uur ds. T. Dankers, Dalfsen	10.30 uur pasteur H. Spoelstra	zondag 20 maart
9.30 uur ds. S. van der Zee	10.00 uur ds. R. van Putten, 't Harde	10.00 uur ds. G.C. van Rheeën 19.00 uur Joh. De Heer dienst		zondag 27 maart
9.30 uur ds. I.P. Epema	10.00 uur ds. H. Evers Passiedienst mmv Kavoca 12.30 uur dhr. H. van Dam, Elburg Interactieve dienst	9.30 uur ds. B. Lammers, Veessen	10.30 uur pasteur P. Stemerding	zondag 3 april
9.30 uur ds. C. Baljeu	10.00 uur ds. H. Evers 19.00 uur ds. H. van Ark Opendeurdienst	9.30 uur ds. G.C. van Rheeën		zondag 10 april Palmzondag

Opbrengst giften voor Gaandeweg

De oproep om een vrijwillige bijdrage over te maken voor Gaandeweg heeft in 2021 € 28.000 opgeleverd (in 2020 werd € 30.000 gegeven). De redactie is erg blij met deze opbrengst, omdat het een blijk van waardering is voor Gaandeweg. Ook in 2022 zullen de redactieleden zich weer met plezier inzetten om bladen van goede kwaliteit te maken.

Heeft u nog niets overgemaakt, maar draagt u Gaandeweg wel een warm hart toe? Uw bijdrage is nog steeds welkom op IBAN NL85 RABO 0373 7341 90 t.n.v. Gaandeweg. De leden van de PGZ ontvangen ieder najaar een verzoek om een gift over te maken, de leden van de ELGZ ontvangen dit verzoek aan het begin van het nieuwe jaar.

Collectedoelen

In de PGZ-gemeenten zijn de eerste en tweede collecte altijd bestemd voor diaconie en kerk. De opbrengst van de derde collecte gaat naar de volgende doelen.

zondag 6 februari	Werelddiaconaat
zondag 13 februari	Exploitatie PGZ
zondag 20 februari	Studentenpastoraat
zondag 27 februari	Stille Hulp
zondag 6 maart	Zending/GZB
woensdag 9 maart, Biddag	Zwols diaconaal doel
zondag 13 maart	Wijkkas
zondag 20 maart	Onderhoud kerkgebouwen
zondag 27 maart	Vakantieweken Gehandicapten
zondag 3 april	Exploitatie PGZ
zondag 10 april, Palmzondag	Diaconale Noodhulp
zondag 17 april, Eerste Paasdag	Paascollecte (voor krm. Exploitatie)
maandag 18 april, Tweede Paasdag	Paascollecte

De Hoofdhof
Kerkweg 26
Zwolle-Berkum
ds. J. M. Rohaan
tel. scriba: 038-3377727

Lutherse Kerk
Koestraat 4
Zwolle
ds. M.E. Jonker
tel. scriba: 06-20540302

www.hoofdhof.nl

www.elkz.nl

datum	kerk	kerk	kerk	kerk	kerk
zondag 6 februari	10.00 uur ds. J. Visser, Ermelo	10.00 uur ds. M.E. Jonker	ISALA REHOBOTH RIVIERENHOF ZONNEHUIS	10.00 uur 10.00 uur 10.30 uur 11.30 uur	voorlopig alleen via patiënten-tv ds. K. de Graaf, Kallenkote ds. M. Hukubun Heilig Avondmaal dhr. K. Fredriks
zondag 13 februari	10.00 uur ds. M. Rohaan Kinderdienst mmv kinderkoor de Bromvlieg 19.00 uur Taizédienst	10.00 uur ds. I.P. Epema	ISALA REHOBOTH	10.00 uur 10.00 uur	voorlopig alleen via patiënten-tv dhr. S. Bakker, Urk
zondag 20 februari	10.00 uur ds. R. Mynkong, Weesp	10.00 uur ds. J. Woltinge Heilig Avondmaal	ISALA REHOBOTH RIVIERENHOF ZONNEHUIS THEODORAKAPEL	10.00 uur 10.00 uur 10.30 uur 11.30 uur 10.00 uur	voorlopig alleen via patiënten-tv ds. T. Dankers, Dalfsen dhr. B. Dingjan-Willemse mw. G. Prins ds. C. Meijer, Zwolle
zondag 27 februari	10.00 uur ds. A. Zweers, Zwolle	10.00 uur ds. M. Boersma	ISALA REHOBOTH	10.00 uur 10.00 uur	voorlopig alleen via patiënten-tv ds. de Vries, Nijverdal
zondag 6 maart	9.30 uur ds. H. Bouma, Kampen Verhaaldienst	10.00 uur ds. M.E. Jonker	ISALA REHOBOTH RIVIERENHOF ZONNEHUIS	10.00 uur 10.00 uur 10.30 uur 11.30 uur	voorlopig alleen via patiënten-tv ds. P. van Veen, Harderwijk dhr. J. Mulder ds. P.F. de Boer Heilig Avondmaal
woensdag 9 maart Biddag					
zondag 13 maart	9.30 uur ds. M. Rohaan	10.00 uur ds. E. de Fouw	ISALA REHOBOTH	10.00 uur 10.00 uur	voorlopig alleen via patiënten-tv dhr. E.A. Knoeff, Zwartsluis
zondag 20 maart	9.30 uur ds. M.B. Nieuwkoop	10.00 uur ds. M.E. Jonker	ISALA REHOBOTH RIVIERENHOF ZONNEHUIS THEODORAKAPEL	10.00 uur 10.00 uur 10.30 uur 11.30 uur 10.00 uur	voorlopig alleen via patiënten-tv dhr. A. Palland, Mastenbroek dhr. B. Dingjan-Willemse ds. C. Baljeu, Zwolle ds. I.P. Epema, Zwolle
zondag 27 maart	9.30 uur ds. E. Urban, Zwolle	10.00 uur ds. M.E. Jonker Heilig Avondmaal	ISALA REHOBOTH	10.00 uur 10.00 uur	voorlopig alleen via patiënten-tv ds. H. de Jong, Kampen
zondag 3 april	9.30 uur ds. L. van den Broeke, Kampen	10.00 uur ds. M.B. Nieuwkoop	ISALA REHOBOTH RIVIERENHOF ZONNEHUIS	10.00 uur 9.30 uur 10.30 uur 11.30 uur	voorlopig alleen via patiënten-tv ds. Kruizinga dhr. J. Mulder mw. J. Gerretzen
zondag 10 april Palmzondag	9.30 uur ds. R. den Hertog, Zwolle	10.00 uur ds. M.E. Jonker	ISALA REHOBOTH	10.00 uur 9.30 uur	voorlopig alleen via patiënten-tv drs. E. Akkerman, Hoogeveen

Mededelingen bij de kerkdiensten

- De diensten in de Stille Week en met Pasen staan op pagina 19.
- De kerkdiensten in dit overzicht zijn vermeld voor zover bekend op 18 januari 2022.
Kijk voor het meest actuele overzicht op de sites van de kerken (zie bovenaan de kolom).

Mr. Bert Tol van Bureau Arbeidsrecht steunt op ruim dertig jaar ervaring als arbeidsrechtjurist.

"We geven rechtsbijstand en juridisch advies aan zzp'ers, werknemers, ondernemers en MKB-ondernemers. Acties en zaken zijn contracten, vaststellingsovereenkomst, ontslagprocedure en re-integratie bij ziekte. Bel ons en we plannen op korte termijn een afspraak voor u in. Onze inzet levert u zowel alijd financieel voordeel op."

Bredersstraat 91, 8023 AR Zwolle | 03181 413 50 25 | info@berttol.nl | www.berttol.nl

Ruimte nodig voor een: Bijeenkomst? Vergadering? Cursus? Bel of mail naar het onderstaande voor meer informatie! Kleine en grote zalen, ook voorzieningen geluid / beamer

Sionskerk – Glanerbeek 10, 8033 BA Zwolle; T 06 19786041 of Beheerder@sionskerkzwolle.nl

Wil jij iets betekenen voor nieuwe stadsgenoten?

Word **ParticipatieMaatje** en help Zwollenaren op weg in de Nederlandse samenleving. Als maatje sta je een deelnemer bij en loop je langere tijd samen op. Zo worden ze meer zelfredzaam en vinden ze een betere aansluiting.

Meer informatie en aanmelden:
06 - 13 25 86 17
www.voorelkaarzwolle.nl

Verhuur zaalruimte Stinskerk
Westenholterweg 19, 8042 AE Zwolle

Informatie bij koster/beheerder:
038-4212614 / 06-45135706
koster@stinskerk.nl

0641988269

ZOekt u een SCHILDER? BREDEWOUT!

Uw professionele schilder met jarenlange ervaring in Zwolle en omgeving.

06-41988269

De Lange Slagen 27, 8131 DP Wijhe
Tel. 06-41988269 | info@schildersbedrijfbredewout.nl
www.schildersbedrijfbredewout.nl

helpt vrijwilligers helpen waar het echt nodig is.

Present bemiddelt jaarlijks honderden groepen vrijwilligers die zich een dag (of langer) inzetten voor mensen zonder geld / netwerk / gezondheid in en rond Zwolle. Ze knappen o.a. vervuilde en verwaarloosde huishoudens op, doen spelletjes met mensen met een beperking of ze zijn een goede buur voor iemand zonder burens. Ook maken ze zomerpakketten voor wie de zomer niet zo zonnig is.

kijk voor meer info op www.presentzwolle.nl en meld je aan als vrijwilliger!

In tijden van corona zijn we onverminderd Present, maar onze giften zijn nu helaas wel teruggelopen. Als u ons wilt steunen met een gift, heel graag! Dat kan op www.presentzwolle.nl/doneren.

Wil jij iets betekenen voor stadsgenoten met schulden?

Word **SchuldHelpMaatje** en help Zwollenaren met geldproblemen. Als maatje sta je een hulpvrager bij in een belangrijke periode. Samen krijg je inzicht in de financiën en zoek je naar een oplossing.

Meer informatie en aanmelden:
06 - 13 25 86 17
www.voorelkaarzwolle.nl

Particuliere verhuizingen
 Projectverhuizingen
 Nationaal en internationaal
 Verhuisdirigente
 Kunst en antiek verhuizen
 Seniorenverhuizing
 Schoonmaakservice
 Handyman
 Opslag

uw verhuizing een frisse start

038 465 65 60

Nervestraat 5 • 8013 RS Zwolle
 info@utshersevoort.nl
 www.utshersevoort.nl

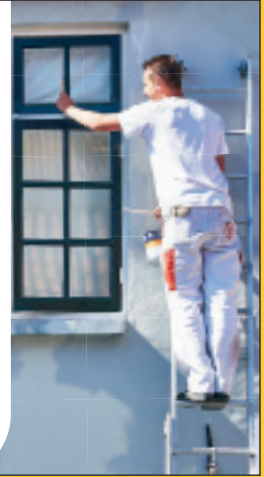
UTS HERSEVOORT
VERHUIZINGEN
ZWOLLE

 salet

Door onze
 vakmensen
 is uw woning
 klaar voor
 de toekomst

Salet verbetert vastgoed
 Paxtonstraat 25 8013 RP Zwolle
 038 421 62 69 info@salet.nl www.salet.nl

BEDANKT!

Veel mensen hebben digitaal meegedaan met kerkbalans. Dat heeft ons heel veel werk geschied. Juist nu we door Corona geen gebruik konden maken van vrijwilligers. **Heel hartelijk dank daarvoor!**

Doe u nog niet digitaal mee en wilt u volgend jaar ook digitaal mee doen? Geef uw mailadres o.v.v. naam en adres dan door aan:

administratie@pknzwolle.nl

de Bres

Inloophuis voor Zwolle

Heiligeweg 1
 8011 XX Zwolle

www.debreszwolle.nl

Inloophuis de Bres is altijd op zoek naar nieuwe vrijwilligers. Wilt u meer weten over ons werk? Kom gerust langs of bel met één van onze coördinatoren of vrijwilligers. Zij vertellen u met veel plezier van alles over wat wij doen.

ARABESQUE
 UITVAARTVERZORGING helpt u afscheid nemen 038 - 46 00 749

'uw uitvaart in goede handen
 zorgvuldig en betrokken
 rustig en stijlvol
 met aandacht voor u
 en uw wensen
 zo help ik u afscheid nemen'

Ton Lans
 uw uitvaartverzorger

arabesque-uitvaartverzorging.nl Staatssecretarislaan 11 8015 BA Zwolle

 Kuiper Loodgietersbedrijf

Onderdeel van Nooter bv technische installaties

- Dakgoten
- Dakbedekking
- Gas en water
- Riolering
- Sanitair
- Centrale Verwarming
- Ventilatie
- Diamantboren

Telefoon 038-4535121
 info@kuiper-zwolle.nl
 www.kuiper-zwolle.nl

Liefde voor
 het vak,
 geïnspireerd
 door mensen

Brenda
 Koper

Overlijden melden: 038-4536320
 24 uur per dag bereikbaar
www.meander-uitvaartbegeleiding.nl

MEANDER
 UITVAARTBEGELEIDING